

สถานการณ์การดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565

สารบัญ

	หน้า
1. งานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	1
2. สถานการณ์และสถิติการประสบอันตรายจากการทำงาน	3
3. นโยบาย และแผนงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน	9
4. กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	16
5. หน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	21
6. บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	29
7. โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	31
8. ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย	36
9. คณะผู้จัดทำ	39

สถานการณ์การดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ของประเทศไทย ปี 2562 - 2565

1. งานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ประเทศไทยได้กำหนดให้มีการขับเคลื่อนความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย เป็นรูปแบบภายใต้ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน โดยมีคณะทำงานหน่วยงานบูรณาการ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย (**Safety Thailand**) ใน ปี พ.ศ. 2557 เพื่อกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินการ ภายใต้กรอบของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของประเทศไทย (**Safety Thailand**) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการลดอุบัติเหตุ อุบัติภัย โรค และการเจ็บป่วยจากการทำงาน อันจะสร้างเสริมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิต ของคนทำงานและประชาชนให้เกิดขึ้นอย่างมีความยั่งยืน โดยการบูรณาการในระดับนโยบายจนถึง ระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนสร้างกลไกการดำเนินงานให้เอื้อต่อการดูแลกลุ่มเป้าหมาย ในระดับพื้นที่ที่เชื่อมโยงและสอดรับแนวนโยบายรัฐบาลและแผนยุทธศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ในการผลักดันให้มีการส่งเสริมความปลอดภัย และอาชีวอนามัยโดยบูรณาการผ่านกลไกประชารัฐผ่านทางคณะทำงานหน่วยงานบูรณาการภายใต้ โครงการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย (Safety Thailand) ที่มีขอบเขตการ ดำเนินงานที่ครอบคลุมในทุกระดับและทุกพื้นที่ของประเทศ แต่ละหน่วยงานจะบริหารจัดการ โดยมอบหมายหน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง เพื่อบูรณาการงานและขับเคลื่อนงานความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของคนทำงาน และประชาชนตามมาตรฐาน มาตรการ ขอบเขตอำนาจ และกฎหมาย ที่รับผิดชอบ รวมถึงการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตามความเหมาะสมและความพร้อม เพื่อผลักดันการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 - 2559) และแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) เป็นเครื่องมือ ในการผลักดันในขณะนั้น การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย สู่มาตรฐานสากล เป็นความสำคัญ และสังคมไทยมีวัฒนธรรมความปลอดภัยเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีจิตสำนึกความปลอดภัยในเชิงป้องกัน การตระหนักรู้ถึงความปลอดภัยตลอด ทุกการกระทำ และทุกสภาพแวดล้อมที่ดำรงอยู่ เพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยและคุณภาพชีวิต ของคนในประเทศ โดยประเทศไทย ได้แสดงเจตนาสมัครและมีความมุ่งมั่นดังกล่าว โดยการ ให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 187 ว่าด้วยกรอบเชิงส่งเสริม การดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พ.ศ. 2549 (ILO Convention No.187

Re: Promotional Framework for Occupational Safety and Health, 2006) เมื่อ ปี พ.ศ. 2559 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2560 เพื่อแสดงให้เห็นว่าประเทศไทย ได้มีการพัฒนา นโยบาย และยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ในการลดการ ประสบอันตราย และโรคจากการทำงาน ผ่านการเจรจาทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้าง กลไกที่ท้าทายในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่เกิดขึ้นกับคนทำงาน มีการผลักดัน ในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมีการสื่อสารแบบเปิด และการเจรจาที่สร้างขึ้นจากความไว้วางใจและความเคารพซึ่งกันและกัน และส่งเสริมสิทธิ การทำงานที่ปลอดภัยและสุขอนามัยทุกภาคส่วนล้วนมีความสำคัญในการสร้างวัฒนธรรม ความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่เข้มแข็งในทุกกระดับโดยมีสาระสำคัญมุ่งเน้นกรอบการบริหาร จัดการและดำเนินงานในระดับชาติที่จะนำไปสู่การคุ้มครองดูแลแรงงานให้มีความปลอดภัย และสุขภาพอนามัยที่ดี โดยประเทศที่ให้สัตยาบันต้องมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับองค์ประกอบหลัก ภายใต้อัตลักษณ์แห่งอนุสัญญา ได้แก่

1. การมีนโยบายระดับชาติ เพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี ของแรงงาน โดยกำหนดให้สอดคล้องตามแนวปฏิบัติและสภาพการณ์ภายในประเทศ
2. การมีระบบการดำเนินงานระดับชาติ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่รับผิดชอบ บุคลากร กฎหมาย กลไกการบังคับใช้ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ
3. การมีแผนงาน / โครงการระดับชาติ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมเชิงป้องกัน โดยขจัดหรือลดความเสี่ยงและอันตรายจากการทำงานให้มีน้อยที่สุด

จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระหว่าง ปี พ.ศ. 2562 - 2564 ได้แสดงให้เห็นว่าการมีระบบการจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมถึงการมีส่วนร่วมของรัฐบาล นายจ้าง ลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในระดับชาติและระดับองค์กร มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดูแลด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย ของคนทำงานประเทศไทยจึงได้ขยายแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) ให้สิ้นสุดในปี พ.ศ. 2565 เพื่อให้สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติและการรับมือกับวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ในปี พ.ศ. 2566 กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ดำเนินการ ยกร่างแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 3 พ.ศ. ... โดยการมีส่วนร่วมขององค์กรนายจ้าง ลูกจ้าง และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง และอยู่ระหว่างการ นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อมีมติเห็นชอบให้ประกาศใช้ต่อไป

2. สถานการณ์และสถิติการประสบอันตรายจากการทำงาน

จากข้อมูลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ณ สิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2565 พบว่าประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้น 66.09 ล้านคน เป็นผู้ที่มียุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 58.62 ล้านคน ในกลุ่มนี้ เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 39.90 ล้านคน จำแนกเป็น ผู้มีงานทำ 39.57 ล้านคน แบ่งเป็นแรงงานในระบบจำนวน 19.38 ล้านคน และแรงงานนอกระบบจำนวน 20.19 ล้านคน ซึ่งทำงานในภาคเกษตรกรรมจำนวน 11.92 ล้านคน และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม (การผลิต ก่อสร้าง ขนส่ง ขยายปลีก บริการ และธุรกิจอื่น ๆ) จำนวน 26.61 ล้านคน ผู้ว่างงาน 0.53 ล้านคน และผู้รอฤดูกาล 0.16 ล้านคน ทั้งนี้ มีผู้ขึ้นทะเบียนประกันตน ม.33 กับสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน จำนวนทั้งสิ้น 11.64 ล้านคน และจำนวนสถานประกอบกิจการทั้งสิ้น 506,299 แห่ง

เมื่อพิจารณาสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานในปี 2565 (อ้างอิงข้อมูลซึ่งรายงานอย่างไม่เป็นทางการ จากสำนักงานกองทุนเงินทดแทน) พบว่ามีจำนวนลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยในปีดังกล่าว มีจำนวนลูกจ้างในข่ายกองทุนเงินทดแทน 11.64 ล้านคน มีจำนวนการประสบอันตรายจากการทำงาน 76,478 ราย จำแนกตามความร้ายแรงได้ดังนี้

- หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	51,366 ราย
- หยุดงานเกิน 3 วัน	23,631 ราย
- สูญเสียอวัยวะบางส่วน	871 ราย
- ทุพพลภาพ	16 ราย
- เสียชีวิต	594 ราย

โดยมีการจ่ายเงินทดแทน (ไม่รวมกรณีที่มีการวินิจฉัยยังไม่สิ้นสุด ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2564) เป็นจำนวน 1,947.67 ล้านบาท

ทั้งนี้ ภาพรวมของการประสบอันตรายจากการทำงาน จำแนกตามความรุนแรง และจำนวนการจ่ายเงินทดแทน ระหว่าง พ.ศ. 2556 - 2565 พบว่าจำนวนลูกจ้างในข่ายกองทุนเงินทดแทน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่จำนวนการประสบอันตรายจากการทำงาน กรณีเสียชีวิต กรณีทุพพลภาพ กรณีสูญเสียอวัยวะ กรณีหยุดงานเกิน 3 วัน มีจำนวนแนวโน้มผันผวนขึ้นลงอย่างเห็นได้ชัด แต่กรณีหยุดงานไม่เกิน 3 วัน และรวมกรณีมีแนวโน้มลดลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2562 สรุบบัญชีสถิติได้ดังตารางที่ 2-1

ตารางที่ 2-1 สถิติการประสบอันตรายจากการทำงาน พ.ศ. 2556 - 2565 จำแนกตามความรุนแรงและเงินทดแทน

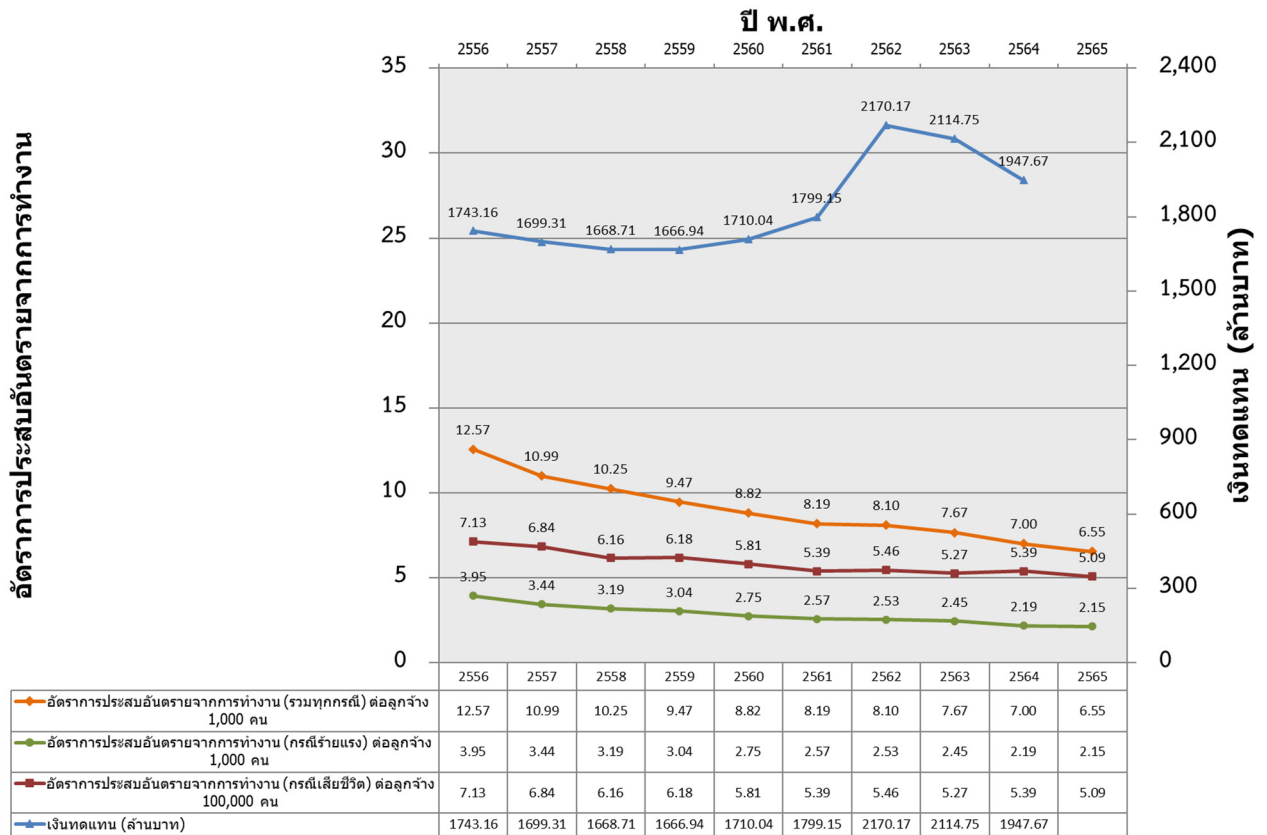
ปี	จำนวนลูกจ้าง (คน)	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)						อัตราการประสบอันตราย				เงินทดแทน ที่จ่าย (ล้านบาท)
		เสียชีวิต (1)	ทุพพลภาพ (2)	สูญเสีย อวัยวะ (3)	หยุดงาน เกิน 3 วัน (4)	หยุดงาน ไม่เกิน 3 วัน (5)	รวม ทุกกรณี (1-5)	กรณี รุนแรง (1-4)	รวม ทุกกรณี (1-5)	กรณี รุนแรง (1-4)	กรณี เสียชีวิต (1)	
2556	8,901,624	635	28	3,036	31,419	76,776	111,894	35,118	12.57	3.95	7.13	1,743.16
2557	9,132,752	625	14	1,485	29,329	68,939	100,392	31,453	10.99	3.44	6.84	1,699.31
2558	9,336,317	575	6	1,324	27,845	65,924	95,674	29,750	10.25	3.19	6.16	1,668.71
2559	9,449,984	584	12	1,290	26,829	60,773	89,488	28,715	9.47	3.04	6.18	1,666.94
2560	9,777,751	568	7	592	25,701	59,369	86,237	26,868	8.82	2.75	5.81	1,710.04
2561	10,537,238	568	13	1,226	25,303	59,187	86,297	27,110	8.19	2.57	5.39	1,799.15
2562	11,710,823	639	13	1,211	27,812	65,231	94,906	29,675	8.10	2.53	5.46	2,170.17
2563	11,153,697	588	14	1,005	25,682	58,244	85,533	27,289	7.67	2.45	5.27	2,114.75
2564	11,172,844	602	9	797	23,087	53,750	78,245	24,495	7.00	2.19	5.39	1,947.67
2565	11,678,470	594	16	871	23,631	51,366	76,478	25,112	6.55	2.15	5.09	-

* ไม่ับรายที่หยุดงานไม่เกิน 3 วัน

** อัตราต่อจำนวนลูกจ้าง 1,000 คน

*** อัตราต่อจำนวนลูกจ้าง 100,000 คน

แผนภาพที่ 2-1 แนวโน้มอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานจำแนกตามความรุนแรงและการจ่ายเงินทดแทน พ.ศ. 2556 - 2565

จากแผนภาพที่ 2-1 ซึ่งแสดงการเปรียบเทียบและแนวโน้มของอัตราการประสบอันตรายจากการทำงาน จำแนกตามความรุนแรงและจำนวนการจ่ายเงินทดแทน ระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2565 พบว่าอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่อลูกจ้าง 1,000 คน ทั้งกรณีร้ายแรงและรวมทุกกรณี มีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน ส่วนอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่อลูกจ้าง 100,000 คน กรณีเสียชีวิต พบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 มีแนวโน้มลดลง และค่อนข้างคงที่ แต่จำนวนการจ่ายเงินทดแทน กลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและสูงสุดในปี พ.ศ. 2562 และมีแนวโน้มลดลงในปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ซึ่งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนการประสบอันตรายจากการทำงานที่ลดลงในเกือบทุกกรณีเช่นเดียวกัน

อนึ่ง อัตราการประชุมอันตรายจากการทำงาน จำแนกตามความรุนแรงกรณีต่าง ๆ ในข้างต้น ถือเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของประเทศ โดยใช้เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา ตลอดจนอาจใช้เทียบเคียงกับข้อมูลของประเทศอื่น ๆ เพื่อประเมินสถานะของการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ อีกด้วย

โดยปัจจุบันกระทรวงแรงงานกำหนดค่าเป้าหมายในการลดอัตราการประสบอันตรายจากการทำงาน (กรณีร้ายแรงประกอบด้วย ตาย ทุพพลภาพ สูญเสียอวัยวะ หายงานเกิน 3 วัน) ทั้งประเทศไม่เกิน ร้อยละ 4 เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

สถิติการประสบอันตรายจากการทำงาน ปี 2565 (ข้อมูลไม่เป็นทางการ) จำแนกตามปัจจัยอื่น ๆ ที่สำคัญ สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2-2 การประสบอันตรายจากการทำงาน จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ/จำนวนลูกจ้าง

ขนาดสถานประกอบการ (จำนวนลูกจ้าง)	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)					
	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะ	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	รวมทุกกรณี
1 - 10	130	6	105	2,744	5,072	8,057
11 - 20	69	-	86	2,101	3,999	6,255
21 - 50	115	5	128	3,444	6,886	10,578
51 - 100	71	1	127	2,958	6,183	9,340
101 - 200	60	1	129	2,958	6,302	9,478
201 - 500	51	1	137	2,986	8,513	12,576
501 - 1,000	37	-	78	3,874	4,914	7,282
1,000 ขึ้นไป	61	2	81	2,253	9,497	12,912
รวมทั้งหมด	594	16	871	23,631	51,366	76,478

ตารางที่ 2-3 การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงาน จำแนกตามประเภทกิจการ

ประเภทกิจการ	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)					
	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะ	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	รวมทุกกรณี
- เกษตรกรรม การป่าไม้และการประมง	49	1	8	362	803	1,223
- การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	7	-	7	107	144	265
- การผลิต	124	3	639	12,211	26,951	39,928
- ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำและระบบการปรับอากาศ	9	1	2	78	137	277
- การจัดการน้ำเสีย รวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	4	-	1	80	120	205
- การก่อสร้าง	133	5	68	2,345	5,976	8,527
- การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์	81	3	85	3,649	7,642	11,460
- การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	89	2	15	1,108	1,676	2,890

ประเภทกิจการ	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)					
	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะ	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	รวมทุกกรณี
- ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	9	-	7	946	2,564	3,526
- ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	2	-	1	40	81	124
- กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	-	-	-	41	53	94
- กิจกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	5	-	2	200	421	628
- กิจกรรมวิชาชีพ วิทยาศาสตร์และ กิจกรรมทางวิชาการ	5	-	6	206	868	1,085
- กิจกรรมการบริหารและบริการสนับสนุน	18	-	6	490	1,234	1,748
- การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	47	1	23	1,444	1,593	3,108
- การศึกษา	2	-	-	59	107	168
- กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคม สงเคราะห์	5	-	-	92	623	720
- ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	2	-	-	74	172	248
- กิจกรรมการบริการด้านอื่น ๆ	3	-	1	99	201	304
รวมทั้งหมด	594	16	871	26,631	51,366	76,478

ตารางที่ 2-4 สาเหตุของการประสบอันตรายจากการทำงาน สูงสุด 7 อันดับแรก (รวมทุกกรณี)

สาเหตุ	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)					
	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	สูญเสียอวัยวะ	หยุดงานเกิน 3 วัน	หยุดงานไม่เกิน 3 วัน	รวมทุกกรณี
- วัตถุตัด/บาด/ทิ่มแทง	2	-	170	4,651	12,592	17,415
- วัตถุฟุ้งทลาย/หล่นทับ	48	4	236	4,915	7,319	12,522
- ถูกกระแทก/ชน	25	1	90	2,872	7,619	10,607
- วัตถุ/สารเคมีกระเด็นเข้าตา	-	-	7	513	7,927	8,447
- วัตถุสิ่งของหนีบ/ดิ่ง	15	1	313	2,863	3,614	6,806
- ตกจากที่สูง	120	2	7	2,705	3,069	5,903
- หกล้ม สิ้นล้ม	7	-	6	1,409	2,839	4,261

ตารางที่ 2-5 การเกิดโรคจากการทำงาน หรือเกิดขึ้นตามลักษณะสภาพของงาน (ที่ได้รับการวินิจฉัย)

โรคจากการทำงาน หรือเกิดขึ้นตามลักษณะ สภาพของงาน	จำนวนที่วินิจฉัย (คน)					
	เสียชีวิต	ทุพพลภาพ	สูญเสีย อวัยวะ	หยุดงาน เกิน 3 วัน	หยุดงาน ไม่เกิน 3 วัน	รวม ทุกกรณี
- โรคจากสารเคมี	-	-	-	-	2	2
- โรคจากสาเหตุทางกายภาพ	-	-	-	2	19	21
- โรคจากสาเหตุทางชีวภาพ	8	-	-	774	114	896
- โรคระบบทางเดินหายใจ	1	-	2	27	5	35
- โรคผิวหนัง	-	-	-	18	262	50
- โรคกล้ามเนื้อและกระดูก	-	-	1	71	400	472
รวมทั้งหมด	9	-	3	878	603	1,493

ตารางที่ 2-6 จังหวัดที่มีจำนวนลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงานสูงสุด 10 อันดับแรก

ลำดับ	จังหวัด	รวมทุกกรณี (ราย)	ลำดับ	จังหวัด	กรณีเสียชีวิต (ราย)
1	กรุงเทพมหานคร	19,569	1	กรุงเทพมหานคร	113
2	สมุทรปราการ	9,034	2	สมุทรปราการ	37
3	สมุทรสาคร	5,701	3	ชลบุรี	32
4	ชลบุรี	4,344	4	ปทุมธานี	31
5	ปทุมธานี	3,878	5	นครราชสีมา	22
6	ระยอง	3,098	6	สงขลา	20
7	นนทบุรี	2,436	7	ระยอง	18
8	ฉะเชิงเทรา	2,415	8	สุราษฎร์ธานี	15
9	พระนครศรีอยุธยา	2,289	9	ขอนแก่น	14
10	นครปฐม	2,244	10	ปราจีนบุรี	13

3. นโยบาย และแผนงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2560 หมวดที่ 1 บททั่วไป มาตรา 4 ระบุว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง และหมวดที่ 6 เรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 74 ระบุว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัยและให้มีงานทำ และพึงคุ้มครองผู้ใช้แรงงาน ให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ และพึงจัดให้มี หรือส่งเสริมการออมเพื่อการดำรงชีพเมื่อพ้นวัยทำงาน

3.2 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ. 2560 ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ **"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"** เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ "ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน" โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

3.3 นโยบายรัฐบาล

ด้วยรัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาการประสบอันตรายจากการทำงาน ที่ส่งผลกระทบต่อผลิตภาพและการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยที่ผ่านมารัฐบาลได้มีการขับเคลื่อนบริหารจัดการและบูรณาการการดำเนินงานของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยประกาศระเบียบวาระแห่งชาติ **“แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี”** เพื่อให้การดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุผลตามเจตนารมณ์ในการลดการประสบอันตรายจากการทำงานอย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันเป็นกรอบระยะเวลาการดำเนินการ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2569) โดยมีกรอบแนวทาง ดังนี้

- 1) การส่งเสริมคนทำงานให้มีความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี
- 2) การให้ความสำคัญในการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงจากอันตรายและการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน
- 3) การสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโดยอาศัยแนวทางประชารัฐ
- 4) การเสริมสร้างวัฒนธรรมเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
- 5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการและการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในทุกระดับ

3.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ชี้นำทิศทางการพัฒนาประเทศที่จะมุ่งไปในระยะ 5 ปี โดยแผนฯ ฉบับที่ 13 นี้มีจุดเน้นและเป้าหมายของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ **“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ ดังนี้

1. **“หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกันบนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคมและทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ กับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนและพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

2. **การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว”** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ระดับ ประกอบด้วย

1) **การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด”** ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อ

การเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกๆระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

2) การปรับตัว หรือ ระดับ "พอเพียง" ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชนพื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

3) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ "ยั่งยืน" ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

3. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด "ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง" มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาสที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

4. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการและการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3.5 ระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2569)

ในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทยได้แสดงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นดังกล่าว โดยการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 187 ว่าด้วยกรอบเชิงส่งเสริมการดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พ.ศ. 2549 (ILO Convention No.187 Re: Promotional Framework for Occupational Safety and Health, 2006) เมื่อ ปี พ.ศ. 2559 เพื่อแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้มีการพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ในการลดการประสูติอันตรายและโรคจากการทำงานผ่านการเจรจาทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างกลไกที่ท้าทายในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่เกิดขึ้นกับคนทำงาน โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. การส่งเสริมคนทำงานให้มีความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี
2. การให้ความสำคัญในการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงจากอันตราย และการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน
3. การสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการโดยอาศัยแนวทางประชารัฐ
4. การเสริมสร้างวัฒนธรรมเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการและดำเนินการงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในทุกๆระดับ

3.6 แผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ

กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภายใต้พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 จำนวน 2 ฉบับ คือ

แผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 1 ภายใต้พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดพันธกิจเป็น 4 พันธกิจ 5 ยุทธศาสตร์ โดยมุ่งเสริมสร้างการคุ้มครองแรงงานตามมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านความปลอดภัยฯ การจัดการองค์ความรู้ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ

และแผนแม่บทด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 2 ภายใต้พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 (พ.ศ. 2560-2564) โดยสาระสำคัญของแผนแม่บทความปลอดภัยฯ ฉบับนี้ มีความคาดหวังที่จะไปถึงจุดหมายหรือวิสัยทัศน์ คือ **“มุ่งมั่นเสริมสร้างวัฒนธรรมเชิงป้องกันเพื่อแรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี”** โดยมีพันธกิจ ได้แก่

1. กำหนดและพัฒนามาตรการเชิงส่งเสริมและป้องกันด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
 2. รณรงค์ให้แรงงานทุกภาคส่วนได้รับการคุ้มครองดูแลเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย เพื่อให้ทำงานได้อย่างปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดี
 3. เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในทุกภาคส่วน และความร่วมมือระหว่างเครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
 4. พัฒนากลไกการบริหารจัดการและการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
 5. กำกับ ควบคุม และดูแล ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานไว้ 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1

การส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

เป้าประสงค์

1. บุคลากรทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
2. เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
3. มีรูปแบบและวิธีการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

กลยุทธ์

1. สร้างและพัฒนาระบบองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้ครอบคลุมทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ นายจ้าง ลูกจ้าง นักเรียน นักศึกษา และภาคีเครือข่าย
2. ศึกษา วิจัย หรือสร้างนวัตกรรมที่เกี่ยวกับงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
3. แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของหน่วยงานและองค์กรทั้งในและต่างประเทศ
4. กำหนดมาตรการและแนวทางในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในทุกภาคส่วน
5. พัฒนาศักยภาพและให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการบังคับใช้กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องในตรวจความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2

การส่งเสริม กำกับ ดูแล และพัฒนามาตรการ เชิงป้องกันด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

เป้าประสงค์

1. สถานประกอบกิจการได้รับการคุ้มครองดูแลตามกฎหมายของหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. กฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ปัจจุบัน
3. แรงงานทุกภาคส่วนได้รับความรู้และการคุ้มครองดูแลจากภาครัฐเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กลยุทธ์

1. ส่งเสริมและกำกับสถานประกอบกิจการให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 3

การเสริมสร้างความร่วมมือและพัฒนาภาคีเครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

เป้าประสงค์

เครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย มีส่วนร่วมดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กลยุทธ์

1. สร้างเครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยครอบคลุมทุกภาคส่วน ทั้งในและต่างประเทศ
2. พัฒนาศักยภาพและความร่วมมือระหว่างเครือข่ายด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้มีความเข้มแข็ง
3. ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่างประเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
4. สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้ผู้ประกอบการ นายจ้าง บุคคล นิติบุคคล และแรงงานทุกภาคส่วนสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของสถานประกอบการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4

การพัฒนากลไกการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

เป้าประสงค์

1. มีระบบบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่สอดคล้องกับมาตรฐาน
2. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับยุทธศาสตร์ที่ 1 ถึง 3
3. ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงบริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีบุคลากร องค์กร และแหล่งทุน เพื่อการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
5. มีระบบติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

1. สร้างกลไกการขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
2. สนับสนุนให้บุคลากรและแรงงานทุกภาคส่วนมีบทบาทร่วมในการบริหารจัดการงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในระดับประเทศ อาเซียน และภูมิภาค
3. สร้าง พัฒนา บูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ทั้งด้านองค์ความรู้ การให้บริการ และการประชาสัมพันธ์

4. สร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
5. กำหนดมาตรการผลักดันบุคลากรทุกภาคส่วนในการใช้ฐานข้อมูลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย
6. พัฒนาและยกระดับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้มีศักยภาพสูงขึ้น
7. ติดตามและประเมินผลแผนงานโครงการยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างมีประสิทธิภาพ

จากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระหว่าง ปี พ.ศ. 2562 - 2564 กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ขยายระยะเวลาแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564) ให้สิ้นสุดในปี พ.ศ. 2565 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และการรับมือกับวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (พรบ. ความปลอดภัยฯ จะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการดำเนินการตามแผนแม่บท)

คาดว่าในปี พ.ศ. 2566 กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จะมีการดำเนินการยกร่างแผนแม่บทความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ฉบับที่ 3 พ.ศ. ... โดยการมีส่วนร่วมขององค์การนายจ้าง ลูกจ้าง และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การสนับสนุนด้านวิชาการและงบประมาณจากโครงการความร่วมมือระหว่างองค์การแรงงานระหว่างประเทศ และรัฐบาลญี่ปุ่น เพื่อนำเสนอร่างฯ ต่อคณะรัฐมนตรีขอมติเห็นชอบ ให้ประกาศใช้ต่อไป

จึงถือเป็นหนึ่งพัฒนาการสำคัญที่แสดงถึงเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นของรัฐบาล ในการมีนโยบายและแผนระดับชาติด้านความปลอดภัยฯ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญเพื่อรองรับ อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 187 ว่าด้วยกรอบเชิงส่งเสริมการดำเนินงาน ความปลอดภัย และอาชีวอนามัย พ.ศ. 2549 (ILO Convention No.187 Re: Promotional Framework for Occupational Safety and Health, 2006) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และการเตรียมการในการขับเคลื่อนการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ 155 ว่าด้วยความปลอดภัยและอาชีวอนามัย พ.ศ. 2524 (Occupational Safety and Health Convention, 1981)

4. กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

4.1 กฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งบริหารโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

4.1.1 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวด 1 กำหนดหน้าที่ของนายจ้างในการจัดให้มีสภาพการทำงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะแก่ลูกจ้าง โดยนายจ้างเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว

หมวด 2 กำหนดให้มีการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นไปตามมาตรฐานในสถานประกอบกิจการ และกำหนดให้ลูกจ้างมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามมาตรฐานดังกล่าว

หมวด 3 กำหนดให้มีคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ ประกอบด้วยผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง ฝ่ายละ 8 คน และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 5 คน รวมเป็น 29 คน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน หรือมาตรการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตลอดจนเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ อีกทั้งยังมีหน้าที่ในการให้ความเห็นแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

หมวด 4 กำหนดให้นายจ้างดำเนินการประเมินอันตราย และศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง รวมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ โดยกำหนดให้ส่งผลการประเมินอันตราย ผลการศึกษาผลกระทบ แผนการดำเนินงาน และแผนการควบคุมดังกล่าวให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานด้วย

หมวด 5 กำหนดอำนาจของพนักงานตรวจความปลอดภัยในการเข้าไปตรวจสอบหรือบันทึกภาพและเสียงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งสอบถามข้อเท็จจริง หรือสอบสวน และสั่งการให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไข ปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสม

หมวด 6 กำหนดให้จัดตั้งกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งบริหารโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากฝ่ายรัฐ ฝ่ายนายจ้าง และฝ่ายลูกจ้าง ฝ่ายละ 5 คน รวมเป็น 15 คน โดยเงินกองทุนประกอบด้วย เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินค่าปรับ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต และผลประโยชน์หรือดอกผลที่เกิดจากเงินของกองทุน

ซึ่งเงินกองทุนให้ใช้ง่ายเพื่อการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และให้นายจ้างคุ้มเพื่อแก้ไขสภาพความไม่ปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และโรคอันเนื่องมาจากการทำงาน

หมวด 7 กำหนดให้มีสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีหน้าที่ในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา พัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งการดำเนินการและการศึกษาวิจัยด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

หมวด 8 กำหนดโทษนายจ้างผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยฯ ทั้งนี้บทกำหนดโทษสูงสุดคือ ระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีบทเฉพาะกาลบัญญัติไว้ว่า "ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวงประกาศ หรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำกฎกระทรวงที่ออกตามความในหมวด 8 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

ดังนั้น ณ ปัจจุบัน (พฤษภาคม 2566) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน จึงมีกฎกระทรวงที่ใช้บทเฉพาะกาลประกอบ และกฎกระทรวงที่ประกาศใหม่หลังพระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ พ.ศ. 2554 มีผลบังคับใช้ ดังต่อไปนี้

1. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555
2. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย พ.ศ. 2556
3. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า พ.ศ. 2558
4. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับความร้อน แสงสว่าง และเสียง พ.ศ. 2559
5. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561
6. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในที่อับอากาศ พ.ศ. 2562

7. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานประดาน้ำ พ.ศ. 2563
8. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการตรวจสุขภาพลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง พ.ศ. 2563
9. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับนั่งร้านและค้ำยัน พ.ศ. 2564
10. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง พ.ศ. 2564
11. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีอันตรายจากการตกจากที่สูงและที่ลาดชันจากวัสดุกระเด็น ตกหล่น และพังทลาย และจากการตกลงไปในภาชนะเก็บหรือรองรับวัสดุ พ.ศ. 2564
12. กฎกระทรวงการขึ้นทะเบียนและการอนุญาตให้บริการเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2564
13. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปั่นจั่น และหม้อน้ำ พ.ศ. 2564
14. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับรังสีชนิดก่อกัมมันตภาพรังสี พ.ศ. 2564
15. กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับระบบการจัดการด้านความปลอดภัย พ.ศ. 2565
16. กฎกระทรวงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2565

หมายเหตุ: ปัจจุบันได้มีกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติความปลอดภัยฯ พ.ศ. 2554 ตามกฎกระทรวงลำดับที่ (1) - (16) ในข้อ 4.1.1 เรียบร้อยแล้ว จึงมีต้องอาศัยความในในหมวด 8 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มาบังคับใช้โดยอนุโลมอีกต่อไป

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ รวมถึงประเด็นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ กฎหมายความปลอดภัยฯ ที่ใช้บทเฉพาะกาลประกอบ จะมีการทบทวนและปรับปรุงใหม่ตามความจำเป็นเพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ ยกระดับประสิทธิภาพ รวมถึงมีการขยายขอบเขตของการบังคับใช้ให้ครอบคลุมแรงงานทุกภาคส่วน โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบ เช่น แรงงานภาคเกษตร แรงงานทางทะเล และผู้รับงานไปทำที่บ้าน เป็นต้น ตามกฎหมาย ดังต่อไปนี้

4.1.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551

- กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ.2541) กำหนดประเภทของงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของลูกจ้าง
- กฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ.2541) กำหนดประเภทของงานที่ห้ามมิให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปีทำ
- กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ.2541) กำหนดเกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานในงานบรรทุกหรือขนถ่ายสินค้าเรือเดินทะเล
- กฎกระทรวงกำหนดอัตราน้ำหนักรายวันให้นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานได้ พ.ศ. 2547
- กฎกระทรวงว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานในงานเกษตรกรรม พ.ศ. 2547
- กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2548

นอกจากกฎหมายที่ได้กล่าวข้างต้น ยังมีกฎหมายที่มีเนื้อหาหรือบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ออกตามพระราชบัญญัติอื่น ดังนี้

4.1.3 พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543

- ประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2549
- ประกาศคณะกรรมการแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ เรื่อง มาตรฐานขั้นต่ำของสภาพการจ้างในรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2555

4.1.4 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. 2553

- หมวด 4 ความปลอดภัยในการทำงาน

4.1.5 พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. 2558

- หมวด 9 ส่วนที่ 3 การป้องกันอุบัติเหตุและการคุ้มครองความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย

4.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งบริหารโดยสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน

ในส่วนของกระทรวงแรงงาน นอกจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภายใต้การบริหารโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานแล้ว ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งบริหารโดยกองงานประกันสังคม ดังนี้

4.2.1 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

4.2.2 ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดชนิดของโรคซึ่งเกิดขึ้นตามลักษณะหรือสภาพของงานหรือเนื่องจากการทำงาน พ.ศ. 2566

4.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานที่บริหารโดยหน่วยงานอื่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน นอกจากบริหารโดยหน่วยงานที่สังกัดกระทรวงแรงงาน คือ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคมแล้ว ยังมีกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานที่เกี่ยวข้องซึ่งบริหารโดยกระทรวงอื่น ดังนี้

4.3.1 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2550 และ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558 บริหารโดยกระทรวงมหาดไทย

4.3.2 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 บริหารโดยกระทรวงอุตสาหกรรม

4.3.3 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 บริหารโดยกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม กระทรวงกลาโหม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

4.3.4 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 บริหารโดยกระทรวงสาธารณสุข

4.3.5 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 บริหารโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.3.6 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 บริหารโดยกระทรวงมหาดไทย

4.3.7 พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. 2559 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 บริหารโดยกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงสาธารณสุข

4.3.8 ข้อบังคับสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ว่าด้วยการประกอบวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควบคุม สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย พ.ศ. 2566 บริหารโดยสภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สชวท.)

4.3.9 กฎหมายท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

5. หน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

5.1 หน่วยงานภาครัฐ

ปัจจุบัน หน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภายใต้การบูรณาการความร่วมมือ ร่วมกัน 6 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอุตสาหกรรม ตามโครงการความปลอดภัย และอาชีวอนามัยของประเทศไทย (Safety Thailand)

5.1.1 กระทรวงแรงงาน

เป็นองค์กรหลักที่มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการคุ้มครองดูแลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของแรงงานทั่วประเทศ โดยมีการประกาศ และบังคับใช้กฎหมายหรือมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และตรวจตราให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานดังกล่าว ตลอดจนส่งเสริมให้มีการปรับปรุง สภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสมกับผู้ใช้ปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยและ อาชีวอนามัย รวมทั้งการแก้ไขฟื้นฟูดูแลผู้ใช้แรงงานที่ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน โดยมี หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย คือกรมสวัสดิการและคุ้มครอง แรงงาน และสำนักงานประกันสังคม

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ และส่งเสริมให้มีความปลอดภัยและอาชีวอนามัย รวมทั้งศึกษา วิจัย เสริมสร้างและพัฒนาสภาพ และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน หน่วยงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ งานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยโดยตรง คือ กองความปลอดภัยแรงงาน ซึ่งจัดตั้งขึ้นจากการ ปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานใหม่ โดยการ รวม 2 หน่วยงานเดิมในสังกัด คือ กองตรวจความปลอดภัย และสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน จัดตั้งเป็นกองความปลอดภัยแรงงาน เพื่อให้การบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลดความซับซ้อนในการทำงาน เพิ่มความคล่องตัวในการให้บริการโดยกระจายภารกิจลงสู่ศูนย์ความปลอดภัยแรงงานเขต 12 แห่ง ทั่วประเทศ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย และเพื่อรองรับการเป็นเจ้าภาพหลักที่จะขับเคลื่อน ระเบียบวาระแห่งชาติ “แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยดี” ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ โดยการจัดตั้ง กองความปลอดภัยแรงงานนี้ ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2552

กองความปลอดภัยแรงงาน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1) กำหนดและพัฒนามาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน

- 2) ควบคุมดูแลนายจ้างและลูกจ้าง รวมทั้งบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 3) ดำเนินการเกี่ยวกับการอนุญาต การขึ้นทะเบียน และกำกับดูแลมาตรฐาน การให้บริการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4) พัฒนาระบบการคุ้มครองความปลอดภัยแรงงาน มาตรการ และวิธีปฏิบัติ ด้านการตรวจความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 5) พัฒนาระบบสารสนเทศความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 6) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม และพัฒนาเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 7) ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 8) ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

โดยมี ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต จำนวน 12 แห่ง ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อเป็นหน่วยปฏิบัติการรวมถึงให้บริการที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ นอกจากนี้ ยังมีกองงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด 76 แห่ง ที่มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยฯ ในระดับจังหวัด และกองงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-10 ดูแลรับผิดชอบงานด้านความปลอดภัยฯ ในเขตกรุงเทพมหานคร

สำนักงานประกันสังคม

สำนักงานประกันสังคม เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เพื่อให้ประเทศไทยมีการประกันสังคมอย่างเต็มรูปแบบ โดยลูกจ้างจะได้รับความคุ้มครอง ทั้งในเรื่องการประสบอันตราย เจ็บป่วย ทุพพลภาพ และตาย ที่มีใช้มีสาเหตุเนื่องจากการทำงาน รวมไปถึงการคลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ชราภาพ การว่างงาน รวมถึงผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ต่างๆ เช่น โศคราะห์โรคโควิด-19

ในส่วนของการคุ้มครองลูกจ้างที่ประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน ได้มีการจัดตั้งกองทุนเงินทดแทน ตั้งแต่ปี 2517 ให้ความคุ้มครองสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 20 คนขึ้นไป เฉพาะกรุงเทพมหานคร ต่อมาในปี 2519 ได้เริ่มขยายงานออกไปยังส่วนภูมิภาคจนครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศในปี 2531 ต่อมาได้มีการโอนกองทุนเงินทดแทนมาสังกัดกองทุนประกันสังคม ในปี 2533 ต่อมาเมื่อในปี 2536 กองทุนประกันสังคมได้ขยายความคุ้มครองไปยังสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป และในปี 2545 ได้ขยายความคุ้มครองไปยังสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป

ปัจจุบัน ได้มีการจัดตั้ง สำนักงานกองทุนเงินทดแทน ซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานภายใน ภายใต้สำนักงานประกันสังคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์และการกำหนดอัตราเงินสมทบหลัก กำหนดอัตราเงินสมทบตามค่าประสบการณ์ การอุทธรณ์เงินสมทบและเงินทดแทนของนายจ้าง

และลูกจ้าง การพัฒนาระบบงานของกองทุนเงินทดแทนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การพิจารณา วินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของลูกจ้าง นายจ้าง และผู้มีสิทธิ ให้คำปรึกษา แนะนำ เกี่ยวกับเรื่องอุทธรณ์ เป็นหน่วยงานกลางในการประสานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตาม พระราชบัญญัติเงินทดแทน การบริหารและควบคุมการใช้จ่ายเงินงบบริหารกองทุนเงินทดแทน ในส่วนที่เกี่ยวกับการบำบัดรักษาส่งเสริม การฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน ส่งเสริมหรือป้องกัน เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน ตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

5.1.2 กระทรวงสาธารณสุข

เป็นองค์กรที่มีบทบาทและความรับผิดชอบในการให้บริการอาชีวอนามัย ซึ่งครอบคลุม การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมปัจจัยที่มีผลต่อการเจ็บป่วยและบาดเจ็บจากการทำงาน การรักษาพยาบาล โดยผ่านระบบบริการสาธารณสุขในทุกๆระดับ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานอาชีวอนามัย คือ กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม มีบทบาทหน้าที่โดยสรุปดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- 2) กำหนดและพัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรูปแบบการดำเนินงาน เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- 3) ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และการควบคุมโรค และภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ให้แก่หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน
- 4) ประสานและสนับสนุนการพัฒนาระบบ กลไก และเครือข่ายการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- 5) ประสานและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการตรวจ วินิจฉัยและการรักษาโรคและภัย ที่คุกคามสุขภาพจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม
- 6) ปฏิบัติงานร่วมหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

5.1.3 กระทรวงอุตสาหกรรม

มีหน้าที่ในการออกใบอนุญาตตั้งโรงงานและประกอบกิจการโรงงาน ออกกฎหมาย เกี่ยวกับโรงงาน ตรวจสอบโรงงานเพื่อดูการปฏิบัติตามกฎหมายและเพื่อการต่ออายุใบอนุญาตประกอบ กิจการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือกรมโรงงานอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานด้านการป้องกันปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงงาน โดยมีอำนาจในการออกและต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน หน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองส่งเสริมเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย และกองบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม รวมถึงกองวิจัยและเตือนภัยมลพิษโรงงาน

กองเทคโนโลยีความปลอดภัยโรงงาน เป็นหน่วยงานวิชาการ มีบทบาทหน้าที่โดยสรุปดังนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และกำหนดนโยบาย แผนงาน หลักเกณฑ์ และมาตรฐานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย สุขอนามัย การบริหารความปลอดภัย และการประหยัดพลังงานของโรงงาน
- 2) ส่งเสริม สนับสนุน และให้บริการด้านเทคโนโลยีความปลอดภัย อาชีวอนามัย สุขอนามัย การบริหารความปลอดภัย และการประหยัดพลังงานของโรงงาน
- 3) ป้องกันและประสานการระงับภัยจากโรงงานและการประหยัดพลังงาน
- 4) ให้บริการตรวจสอบความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการโรงงานหรือหน่วยงานภาครัฐที่ร้องขอ ในกรณีที่มีความเสี่ยงสูงหรือต้องใช้ความชำนาญพิเศษเฉพาะด้าน
- 5) ตรวจสอบรายงานความปลอดภัยของผู้ประกอบการโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าว
- 6) ติดต่อกับและประสานความร่วมมือด้านความปลอดภัยของโรงงานกับหน่วยงานหรือองค์การด้านความปลอดภัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากอุบัติเหตุ รวมทั้งการกีดกันทางการค้าด้วยเหตุผลจากความเสี่ยงภัย
- 7) พิจารณานุญาต ควบคุม กำกับดูแล บุคลากรหรือหน่วยงานด้านความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
- 8) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและการใช้สารระเหย การกำหนดและจัดทำหลักเกณฑ์และมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันอันตรายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเคมีภัณฑ์ นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ในฐานะหน่วยงานกลางร่วมกำหนดข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกิจการอุตสาหกรรม

กองบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำกับดูแล และการจัดการกากอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน การจัดการของเสียเคมี การจัดการของเสีย เคมีวัตถุ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

กองวิจัยและเตือนภัยมลพิษโรงงาน มีศูนย์วิจัยและเตือนภัยมลพิษโรงงานส่วนภูมิภาค มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ และวิจัยด้านมลพิษโรงงาน รวมทั้งพิสูจน์ทราบแหล่งที่มามลพิษเพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหามลพิษจากการประกอบการโรงงาน รวมถึงการเฝ้าระวังเตือนภัย และให้ข้อมูลมลพิษอุตสาหกรรมในกรณีปกติและฉุกเฉิน และเปิดเผยข้อมูลมลพิษต่อสาธารณะ

5.2 หน่วยงานอิสระ สมาคม และมูลนิธิอื่นที่เกี่ยวข้อง

ปัจจุบัน มีหน่วยงานอิสระ สมาคม และมูลนิธิอื่นที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานหลายแห่ง ซึ่งมีการดำเนินงานร่วมกับภาครัฐมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ดังนี้

5.2.1 สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน); Thailand Institute of Occupational Safety and Health (Public Organization); T-OSH

กระทรวงแรงงานได้จัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) หรือ สสปท. ตามที่มีมติคณะรัฐมนตรีพัฒนาระบบราชการในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2556 เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2556 อ้างอิงความใน มาตรา 52 ของพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม 2554 ที่กำหนดให้จัดตั้ง สสปท.ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 1 ปีหลัง พ.ร.บ.ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ต่อมา มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2558 มีผลให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2558 ให้จัดตั้ง สสปท. เป็นองค์การมหาชน ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน อันเป็นองค์การมหาชนที่อยู่ภายใต้กำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ที่ทำหน้าที่ในด้านวิชาการ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและแก้ไขปัญหเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
2. เพื่อพัฒนาและสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
3. เพื่อดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมดำเนินงานกับหน่วยงาน ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
4. เพื่อจัดให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
5. เพื่อพัฒนาและสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
6. เพื่อให้บริการทางวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ตามความจำเป็นในการใช้งาน รวมทั้งการผลิตสื่อการเรียนรู้ดังกล่าวเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) มีกองงานอยู่ที่ชั้น 2 อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ส่วนแยกตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

5.2.2 สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) (Safety and Health at Work Promotion Association (Thailand)); SHAWPAT

เมื่อปี พ.ศ. 2529 ประเทศไทยได้จัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติครั้งแรกขึ้น และคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติในครั้งนั้น ได้เสนอให้จัดตั้งสมาคมเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานขึ้น และจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติต่อไปทุกปี โดยให้สมาคมที่จะจัดตั้งขึ้นนี้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย และมีกรมแรงงาน (ณ

ขณะนั้น) เป็นผู้ประสานงานจากการเสนอดังกล่าว ทำให้มีการจัดตั้ง สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน
2. เผยแพร่ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
3. ร่วมมือกับส่วนราชการและองค์การต่างๆ รวมทั้งเอกชน เพื่อจัดกิจกรรมเกี่ยวกับความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน
4. สนับสนุนให้มีการประสานงานระหว่างส่วนราชการและองค์การต่าง ๆ รวมทั้งเอกชน เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน
5. ไม่ดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเมือง

สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ได้จดทะเบียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2530 โดยแรกเริ่มกองงานตั้งอยู่ที่อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ส่วนแยกตลิ่งชัน (อาคารหลังเก่า) กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันสมาคมฯ ได้ย้ายไปยังสถานที่ตั้งใหม่ ณ เลขที่ 141 ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170

5.2.3 สมาคมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน (Occupational Health and Safety at Work Association); OHSWA

สมาคมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมวิชาการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยแก่สมาชิกและสังคมโดยรวม
2. เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน
3. เพื่อสนับสนุนและประสานงานกับสถานประกอบการและชุมชนอุตสาหกรรมในการพัฒนาความปลอดภัย สุขภาพและคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบอาชีพ
4. เพื่อประสานงานร่วมมือทางวิชาการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน หรือสมาคมทั้งภายในและต่างประเทศ
5. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการกระชับความสัมพันธ์ภายในกลุ่มสมาชิก
6. เพื่อจัดหาแหล่งประโยชน์สนับสนุนทางวิชาการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานให้แก่สมาชิก
7. ไม่ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการเมือง

สมาคมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน มีกองงานอยู่ที่ภาควิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพมหานคร

5.2.4 สมาคมการยศาสตร์ไทย (Ergonomics Society of Thailand)

สมาคมการยศาสตร์ไทย จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ และเผยแพร่ข่าวสาร รวมทั้งผลิตและเผยแพร่สื่อ สิ่งพิมพ์ และเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับการยศาสตร์

2. ให้การส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับการยศาสตร์แก่สถานประกอบการ และผู้สนใจอื่นๆ
3. ร่วมมือและประสานงานกับองค์กรเอกชน และส่วนราชการเพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการยศาสตร์
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนางานการยศาสตร์
5. ร่วมมือและประสานประโยชน์ระหว่างส่วนราชการ และองค์กรเอกชนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมงานการยศาสตร์
6. ส่งเสริมงานการยศาสตร์ของประเทศ

สมาคมการยศาสตร์ไทย ได้รับอนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ปัจจุบันมีศูนย์ประสานงานอยู่ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

5.2.5 มูลนิธิเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน (Safety at Work Promotion Foundation)

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการเพื่อให้ลูกจ้างได้รับความปลอดภัยในการทำงาน มีสุขภาพอนามัยดี และมีสวัสดิภาพในการทำงาน
2. เพื่อรับและให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลทั้งการเงิน วิชาการ และทรัพย์สินอื่น เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัย สุขภาพอนามัย และสวัสดิภาพในการทำงานแก่ลูกจ้าง
3. เพื่อประสานงานส่วนราชการและองค์การเอกชน เพื่อดำเนินการให้ลูกจ้างมีความปลอดภัยในการทำงาน มีสุขภาพอนามัยดี และมีสวัสดิภาพในการทำงาน
4. เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับสาธารณประโยชน์ หรือร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์
5. ไม่ดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการเมือง

มูลนิธิเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน ได้รับอนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2536 มีกองงานตั้งอยู่ที่ อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ส่วนแยกตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

5.2.6 สมาคมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย (Occupational and Environmental Diseases Association of Thailand)

สมาคมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย (ชื่อเดิม ชมรมแพทย อาชีวเวชศาสตร์แห่งประเทศไทย) ได้รับอนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 มีกองงานตั้งอยู่ที่ศูนย์อาชีวเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี กรุงเทพมหานคร ภายใต้การสนับสนุนของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางวิชาการและข้อมูลสาขาอาชีวเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
2. สนับสนุนและจัดกิจกรรมการศึกษาและฝึกอบรม สาขาอาชีวเวชศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

3. สนับสนุนบริการทางวิชาการ เผยแพร่ความรู้ ข้อมูลสาขาอาชีพเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
4. สนับสนุนและพัฒนาผลงานการวิจัย สาขาอาชีพเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
5. พัฒนาคือร่วมมือและประสานงานทางวิชาการสาขาอาชีพเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม กับหน่วยงานต่างๆ ที่ภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล
6. ส่งเสริมความร่วมมือและกระชับความสัมพันธ์ภายในกลุ่มสมาชิก เพื่อสร้างคุณประโยชน์จากวิชาชีพสาขาอาชีพเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ให้เกิดแก่ประชาชนสังคมส่วนรวมและประเทศชาติ
7. ส่งเสริมคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ของผู้ประกอบการอาชีพสาขาอาชีพเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ชมรมได้มีส่วนผลักดันให้มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสุขภาพของลูกจ้างและส่งผลการตรวจแก่พนักงานตรวจแรงงาน พ.ศ.2547 ซึ่งเป็นการกำหนดให้แพทย์ผู้ตรวจร่างกายคนงานจะต้องเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นแพทย์ที่ผ่านการอบรมอาชีพเวชศาสตร์หลักสูตร 2 เดือน และยังมีริเริ่มจัดอบรมหลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้ผลิตแพทย์อาชีพเวชศาสตร์ที่มีความรู้ความเข้าใจสามารถวินิจฉัยโรคจากการทำงาน รวมทั้งสามารถวางแผนดำเนินการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ รวมทั้งประเมินผลที่ได้ในสถานประกอบการ ปัจจุบันมีการจัดฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวโดย โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

5.2.7 สมาคมการพยาบาลอาชีวอนามัยแห่งประเทศไทย (Occupational Health Nursing Association of Thailand)

สมาคมการพยาบาลอาชีวอนามัยแห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เป็นองค์กรกลางในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา การวิจัย การบริการ วิชาการ และกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาชีพการพยาบาลอาชีวอนามัยระหว่างสมาชิกภายในระดับประเทศและระดับสากล
2. ประสานความร่วมมือในการพัฒนา และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพในกลุ่มพยาบาล และงานอาชีวอนามัย หรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัยของผู้ใช้แรงงาน ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล
3. ประสานความร่วมมือทางวิชาการ เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาทางการพยาบาลอาชีวอนามัย และความปลอดภัยของผู้ใช้แรงงาน ร่วมกับหน่วยงาน องค์กรภาครัฐและเอกชนทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

สมาคมการพยาบาลอาชีวอนามัยแห่งประเทศไทย ได้รับอนุญาตจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2550 มีกองงานตั้งอยู่ที่ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพมหานคร

6. บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องโดยตรงด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน อาจจำแนกได้เป็นกลุ่มต่างๆ คือ

6.1 บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ

บุคลากรในกลุ่มนี้ ได้แก่ พนักงานตรวจความปลอดภัย ภายใต้พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของภาครัฐที่มีคุณวุฒิ การศึกษาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ หรือเป็นพนักงานตรวจแรงงานที่มีคุณสมบัติ ประสบการณ์ และผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์ โดยปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจความปลอดภัยในการทำงาน ตามกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งมีจำนวนผู้ที่ขึ้นทะเบียนสะสม 967 คน (*ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 - กองความปลอดภัยแรงงาน*)

การฝึกอบรมพนักงานตรวจความปลอดภัย ดำเนินการโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงานของกรมฯ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้มีความรู้พื้นฐานด้านเทคนิควิชาการที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนและเพียงพอสำหรับการตรวจความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และเป็นการเสริมสร้างทัศนคติด้านความปลอดภัยให้แก่พนักงานตรวจแรงงาน การอบรมประกอบด้วยภาคทฤษฎี การฝึกปฏิบัติการตรวจสถานประกอบการ และการประเมินผล โดยผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับการขึ้นทะเบียนหลักสูตรในปัจจุบันมีระยะเวลาการอบรม 15 วัน โดยจัดการอบรมปีละ 1 รุ่น

6.2 บุคลากรของสถานประกอบการ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานโดยตรงด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่างๆ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนที่ขึ้นทะเบียนสะสมทั้งหมด 811,114 คน จำแนกได้ดังนี้

6.2.1 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน	562,385 คน
6.2.2 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร	204,979 คน
6.2.3 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิค	18,783 คน
6.2.4 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเทคนิคขั้นสูง	3,237 คน
6.2.5 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ	21,730 คน

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565 - (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน)

การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่าง ๆ ดำเนินการ โดยหน่วย ฝึกอบรมที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามรายละเอียดหลักสูตรที่กรมฯ

ประกาศภายใต้กฎกระทรวงการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากร หน่วยงาน หรือคณะบุคคล เพื่อดำเนินการด้านความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ พ.ศ. 2565 ทั้งนี้ ปัจจุบันมีหน่วยฝึกอบรมด้านความปลอดภัยฯ ที่ขึ้นทะเบียนจำนวน 96 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566 - กองความปลอดภัยแรงงาน)

นอกจากนี้ สถานประกอบกิจการตามประเภทกิจการและจำนวนลูกจ้างตามที่กำหนดภายใต้กฎกระทรวงฯ ข้างต้น ต้องจัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของสถานประกอบกิจการ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อพิจารณา นโยบายและแผนงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน และดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจุบัน มีจำนวนสถานประกอบกิจการที่แต่งตั้งคณะกรรมการฯ สะสมทั้งหมด 12,972 แห่ง จำแนกได้ดังนี้

สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง 1 - 49 คน	1,707 แห่ง
สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง 50 - 99 คน	3,994 แห่ง
สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง 100 - 499 คน	5,986 แห่ง
สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้าง 500 คนขึ้นไป	1,285 แห่ง

(ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2565 - ข้อมูลสถิติสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ประจำปีงบประมาณ 2566)

6.3 บุคลากรของสถาบันการศึกษา หน่วยบริการ องค์กรที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย นักวิชาการ ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านอาชีวอนามัย และบุคลากรด้านอาชีวเวชศาสตร์ ที่ให้บริการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานสำหรับสถานประกอบกิจการ

ดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้น จำนวนบุคลากรและหน่วยงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 6-1

ตารางที่ 6-1 สรุปจำนวนบุคลากรและหน่วยงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

ประเภท	จำนวน
• เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (วิชาชีพ)	21,730 คน*
• คณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยฯ	12,972 แห่ง*
• หน่วยฝึกอบรมด้านความปลอดภัยฯ	96 แห่ง**
• บุคลากรแพทยอาชีวเวชศาสตร์	249 คน***
• สถาบันอุดมศึกษาที่มีหลักสูตรการสอนด้านความปลอดภัยฯ	54 สถาบัน 146 หลักสูตร**

ที่มา: กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (*ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565)

กองความปลอดภัยแรงงาน (**ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565)

แพทยสภา (***)ณ ธันวาคม 2565)

7. โครงการ/กิจกรรมที่สำคัญด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมจำนวนมากที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ทั้งนี้ สามารถสรุปโครงการ/กิจกรรมสำคัญที่ดำเนินการในปี พ.ศ. 2565 ได้ดังนี้

7.1 การจัดประชุมเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน (ASEAN-OSHNET)

การดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ได้มีความร่วมมือระหว่างประเทศในอาเซียนมาเป็นเวลานาน โดยได้มีการก่อตั้งเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน (ASEAN Occupational Safety and Health Network; ASEAN-OSHNET) เมื่อปี 2542 เพื่อสร้างความร่วมมือและความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของภูมิภาค โดยประเทศในอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ เข้าเป็นสมาชิกเครือข่าย ซึ่งจะมีการประชุมเพื่อประสานการดำเนินงานของเครือข่ายเป็นประจำทุกปี โดยหมุนเวียนให้ประเทศสมาชิกผลัดกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุม

การประชุมประจำปี พ.ศ. 2565 จัดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ 29 - 30 กันยายน 2565 ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผ่านระบบวิดีโอเท็กซ์ทางไกล ประกอบด้วย การประชุมคณะกรรมการบริหารเครือข่ายฯ (Coordinating Board Meeting) ครั้งที่ 23 เพื่อติดตามผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ และหารือประเด็นต่างๆ ร่วมกัน และการประชุมวิชาการของเครือข่ายฯ (ASEAN-OSHNET Conference) ครั้งที่ 9 ซึ่งเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูลทางวิชาการ

7.2 พิธีมอบรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียนครั้งที่ 4

เครือข่าย ASEAN-OSHNET ได้ริเริ่มร่างกรอบการมอบรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียนเมื่อ ปี พ.ศ. 2556 เพื่อส่งเสริมการกระตุ้นจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของผู้นำธุรกิจภายในภูมิภาคเกี่ยวกับแนวคิดด้านการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน รางวัลดังกล่าวยังสามารถช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์และช่วยบันดาลใจในการพัฒนาการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยภายในภูมิภาค ในฐานะกิจการต้นแบบการมอบรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียนมีกำหนดจัดขึ้นทุกๆ 2 ปี โดยครั้งแรกจัดขึ้นในปี พ.ศ. 2559 โดยมีทั้งหมด 2 รางวัลดังต่อไปนี้

1) ASEAN-OSHNET Excellence Awards

มอบให้สำหรับองค์กรที่บริหารจัดการและมีผลการดำเนินงานยอดเยี่ยม และผู้ที่ได้รับรางวัลนี้ในนามของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2565 คือ **บริษัท ไทยซัมมิท ฮาร์เนส จำกัด (มหาชน)**

2) ASEAN-OSHNET Best Practice Awards

มอบให้สำหรับองค์กรขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีผลการดำเนินงานยอดเยี่ยม และผู้ที่รับรางวัลนี้ในนามของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2565 คือ **บริษัท ไทย คอนเทนเนอร์ กรุ๊ป จำกัด (โรงงานสงขลา)**

สำหรับพิธีมอบรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียนครั้งที่ 4 ในปี พ.ศ. 2565 นี้ จัดขึ้นหลังการจัดประชุมเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียนครั้งที่ 23 ผู้แทนของผู้ชนะรางวัลในนามของประเทศไทยได้ร่วมพิธีมอบรางวัลดังกล่าว ซึ่งจัดโดยกรมโรงงานและการตรวจแรงงาน กระทรวงแรงงาน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสำนักเลขาธิการอาเซียน

7.3 งาน 28 เมษายน วันความปลอดภัยและอาชีวอนามัยสากล ประจำปี 2565 (28 April World Day for Safety and Health at Work)

องค์การแรงงานระหว่างประเทศประกาศให้วันที่ 28 เมษายน ของทุกปีเป็นวันความปลอดภัยและอาชีวอนามัยสากล เพื่อส่งเสริมการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและการบาดเจ็บจากการทำงานทั่วโลก สำหรับประเทศไทย ได้จัดงานวันความปลอดภัยฯ เป็นประจำทุกปี เพื่อแสดงความมุ่งมั่นและความพร้อมในการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทยสู่ระดับสากล สำหรับปี 2565 งานดังกล่าวได้จัดขึ้นภายใต้หัวข้องาน **“ร่วมสร้างสรรค์วัฒนธรรมความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี” Act together to build a positive safety and health culture** ณ ห้องประชุมใหญ่ ชั้น 4 อาคารกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน) ซึ่งกิจกรรมภายในงานประกอบด้วยการเปิดวิดีโอกล่าวปราศรัย โดย Ms. Chihoko Asada-Miyakawa, Assistant Director General and ILO Regional Director for Asia and the Pacific ต่อด้วยการบรรยายผ่านระบบวิดีโอทางไกลโดย Dr. Yuka Ujita ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอาวุโสแห่งองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ ช่วงท้ายของงานมีการจัดเวทีเสวนาในหัวข้อเรื่อง **“ร่วมสร้างสรรค์วัฒนธรรมความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี” Act together to build a positive safety and health culture** โดยได้รับเกียรติจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิ / ผู้เชี่ยวชาญด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้าร่วมเสวนาในครั้งนี้ด้วย

7.4 งาน 10 พฤษภาคม วันความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ประจำปี 2565

งาน 10 พฤษภาคม วันความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อรณรงค์ให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้เห็นความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงาน รวมถึงเป็นการปลุกจิตสำนึกให้เกิดตระหนักถึงเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และสำหรับการจัดงานในปีพ.ศ. 2565 ได้จัดแคมเปญ SAFE LIFE ซึ่งเป็นกิจกรรมรณรงค์เพื่อลดสถิติการประสบอันตรายจากการทำงานจากสารเคมี โดยใช้หลัก 3 จ 1 ป ได้แก่ การแจ้ง การจัดเก็บ การจัดการ และการประเมิน รวมถึงการป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากอัคคีภัย โดยใช้หลัก 3 ต ได้แก่ การติดตั้ง การตรวจสอบ การเตรียมความพร้อม เพื่อให้สถานประกอบการกิจการนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

โดยมีกิจกรรมในงานประกอบไปด้วย

- การบรรยายกฎหมายด้านความปลอดภัยและการถอดบทเรียนเกี่ยวกับสารเคมีอันตราย
- การอภิปรายภาพรวมของกฎหมายที่นายจ้าง ลูกจ้าง และผู้เกี่ยวข้องต้องรู้
- การจัดนิทรรศการด้านความปลอดภัยฯ

7.5 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนารูปแบบสื่อสร้างการรับรู้ข้อมูลด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สำหรับแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN-OSHNET Workshop on OSH Awareness Information Platform for ASEAN Migrant Worker)

ประเทศไทย ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน (ASEAN Occupational Safety and Health Network : ASEAN - OSHNET) ตั้งแต่ที่เริ่มมีการก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2542 โดยกลุ่มชาติอาเซียนทั้ง 10 ประเทศร่วมเป็นสมาชิก มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการดำเนินการด้านดังกล่าวของภูมิภาค มีคณะกรรมการบริหารเครือข่ายฯ ของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ การดำเนินงานของเครือข่ายฯ มีการกำหนดให้ประเทศสมาชิกเป็นแกนหลักในด้านต่างๆ รวม 7 ด้าน สำหรับประเทศไทย มีบทบาทรับผิดชอบและเป็นผู้ประสานงานหลักด้านสารสนเทศของเครือข่ายฯ

สมาชิกเครือข่าย ASEAN-OSHNET มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานภายใต้กรอบแผนงานเครือข่ายฯ ปี ค.ศ. 2021 - 2025 สำหรับประเทศไทยได้รับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนารูปแบบสื่อสร้างการรับรู้ข้อมูลด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สำหรับแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคอาเซียน ในวันที่ 2 มิถุนายน 2565 ผ่านระบบวิดีโอทางไกล ณ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดีที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคอาเซียน เพื่อนำมาพัฒนาเครื่องมือการฝึกอบรม โดยการปรับใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาสื่อดังกล่าว เพื่อให้แรงงานโยกย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคอาเซียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและข้อกำหนดตลอดจนมาตรการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในรูปแบบที่เหมาะสมและเข้าถึงได้ง่าย ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนระดับปฏิบัติจาก 9 ประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้แทนจากหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

7.6 งานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ

นับตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2528 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติ พิจารณาการจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติให้เป็นศูนย์กลางของข้อมูลด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยทางเทคนิค การจัดสัมมนา การแลกเปลี่ยนข้อมูล ส่งเสริมการรณรงค์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความตระหนักรู้ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยให้กับลูกจ้าง นายจ้าง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และงานสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติจัดขึ้นครั้งแรกในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2529 กิจกรรมในงานประกอบด้วย การสัมมนา และการรณรงค์ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยระดับประเทศ ตั้งแต่นั้นมาก็มีการจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติเป็นประจำทุกปี

ตั้งแต่ปี 2560 เป็นต้นมา สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (TOSH) ซึ่งเป็นองค์การมหาชน ในสังกัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดงานหลักดังกล่าว และได้เปลี่ยนชื่องานจาก **“สัปดาห์ความปลอดภัยแห่งชาติ”** เป็น **“งานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ”** ตั้งแต่นั้นมา

สำหรับการจัดงานในปี พ.ศ. 2565 ได้ถูกจัดขึ้นระหว่างวันที่ 13-15 กรกฎาคม 2565 ณ อิมแพ็ค อารีน่า ศูนย์นิทรรศการและการประชุม เมืองทองธานี ภายใต้แนวคิด **“ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน สู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน”** โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น นิทรรศการความปลอดภัย สัมมนาวิชาการ และการนำเสนอวิชาการภายในงาน

7.7 การประกวดสถานประกอบการกิจการต้นแบบดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปี 2565

ได้ดำเนินการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2529 โดยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดสถานประกอบการกิจการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีดังนี้

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการมีระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ ของสถานประกอบการที่ดี ได้มาตรฐานและเป็นระบบ
- ผลักดันให้สถานประกอบการมีการพัฒนาและดำเนินงานด้านความปลอดภัยฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อลดการประสบอันตรายจากการทำงานและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้พิจารณาคัดเลือกสถานประกอบการต้นแบบดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปี พ.ศ. 2565 ให้ได้รับรางวัล ดังต่อไปนี้

1. รางวัลด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2565 รวม 647 แห่ง
2. รางวัลสถานประกอบการต้นแบบดีเด่นด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระดับจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2565 จำนวน 481 แห่ง

7.8 กิจกรรมสถานศึกษาปลอดภัย ประจำปี พ.ศ. 2565

ได้ดำเนินการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2558 มีวัตถุประสงค์จัดขึ้นเพื่อขับเคลื่อนความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย (Safety Thailand) ให้ครอบคลุมทุกภาคส่วน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการเชิงป้องกันด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งสร้างทัศนคติและจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้แก่เยาวชนแรงงานก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

สำหรับในปี พ.ศ. 2565 มีจำนวนสถานศึกษาที่ผ่านการตรวจประเมินและได้รับรางวัลดังกล่าว ประกอบด้วย รางวัลเกียรติบัตรดีเด่น จำนวน 2,195 แห่ง และรางวัลเกียรติบัตรชมเชย จำนวน 337 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,532 แห่ง

7.9 โครงการภาคีร่วมใจ ขนส่งปลอดภัย (Safe Transport Safe Life)

ได้ดำเนินการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2565 ซึ่งวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สถานประกอบการกิจการประเภทขนส่งหรือคลังสินค้าที่มีการขนส่ง ยกระดับการบริการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเป็นระบบและเข้าสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างนายจ้างและลูกจ้างในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน ลดการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ลดความสูญเสียทรัพยากรบุคคลและต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอย่างปลอดภัย

สำหรับในปี พ.ศ. 2565 มีจำนวนสถานประกอบการกิจการประเภทขนส่งหรือคลังสินค้าที่มีการขนส่งที่ผ่านการคัดเลือกและได้รับรางวัลดังกล่าว ประกอบด้วย รางวัลเกียรติยศระดับดีเด่น จำนวน 75 แห่ง และรางวัลเกียรติยศระดับชมเชย จำนวน 7 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 82 แห่ง

7.10 โครงการอบรมพนักงานตรวจความปลอดภัยตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

โครงการอบรมดังกล่าวจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีคุณสมบัติที่สามารถแต่งตั้งเป็นพนักงานตรวจความปลอดภัย มีความรู้ มีทักษะสามารถให้คำปรึกษาทั้งด้านกฎหมาย ความปลอดภัยในการทำงาน ด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง สามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานแก่ลูกจ้างกับสถานประกอบการ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพนักงานตรวจความปลอดภัยฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นกลไกสำคัญในการทำหน้าที่ กำกับดูแลให้นายจ้าง ลูกจ้างปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของกฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยที่ดีให้แก่แรงงาน

โดยในการอบรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีผู้เข้ารับการอบรมเป็นข้าราชการที่ผ่านการอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จำนวนทั้งสิ้น 78 คน

7.11 โครงการวิทยาลัยความปลอดภัย หลักสูตรพัฒนานักบริหารความปลอดภัยขั้นสูง (นปส)

ได้มีการดำเนินการเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2561 หรือ นปส. รุ่นที่ 1 ซึ่งโครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหัวหน้าหน่วยงานความปลอดภัยหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร หรือระดับวิชาชีพ ของสถานประกอบการ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในกาบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ ในสถานประกอบการ สร้างมาตรการเชิงป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และโรคจากการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงานเกิดความตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับมาตรการเชิงป้องกันด้านความปลอดภัยฯ ตลอดจนร่วมเป็นเครือข่ายสนับสนุนในการขับเคลื่อนนโยบายความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ของประเทศไทย (Safety Thailand) เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานให้เกิดความยั่งยืนต่อไป สำหรับในปี พ.ศ. 2565 มีผู้ผ่านการอบรม นปส. รุ่นที่ 5 จำนวนทั้งสิ้น 61 คน

8. ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

8.1 องค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ประเทศไทย ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization; ILO) ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2462 จึงทำให้มีพันธกรณีในการดูแลคุ้มครองแรงงานในมิติด้านต่าง ๆ ครอบคลุมถึงด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงาน โดย ILO ได้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยระหว่างประเทศ (International Occupational Safety and Health Information Centre; CIS) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2502 เพื่อให้เป็นหน่วยงานบริหารจัดการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือและพัฒนาเครือข่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร (CIS Network) ระหว่างประเทศสมาชิก ซึ่งในแต่ละประเทศจะมีการแต่งตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ให้เป็นศูนย์ข้อมูล CIS ประจำประเทศนั้น ๆ จำแนกเป็น ๒ ระดับ ได้แก่ ศูนย์ระดับชาติ (CIS National Centre) และศูนย์ความร่วมมือ (CIS Collaborating Centre)

ในปี พ.ศ. 2526 กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (โดยสถาบันความปลอดภัยในการทำงาน ขณะนั้น) ได้รับแต่งตั้งให้เป็น CIS National Centre เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ของประเทศไทย และต่อมาในปี พ.ศ. 2538 กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (โดยกองอาชีวอนามัย กรมอนามัย ณ ขณะนั้น) ได้รับแต่งตั้งเป็น CIS Collaborating Centre เพื่อเป็นหน่วยประสานความร่วมมือ ด้านข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมุ่งเน้นให้ความร่วมมือกับ ILO ในการพัฒนางานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้สอดคล้องตามมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องการให้สัตยาบันอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในปี พ.ศ. 2559 ได้มีการให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 187 ว่าด้วยกรอบเชิงส่งเสริมการดำเนินงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ค.ศ. 2006 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต่อมาใน พ.ศ. 2565 กรมฯ ได้ศึกษาความเป็นไปได้และเตรียมการเพื่อการให้สัตยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศฉบับที่ 155 ว่าด้วยความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการทำงาน ค.ศ. 1981 ต่อไป ดังที่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ ได้กำหนดให้อนุสัญญาทั้ง 2 ฉบับนี้เป็นอนุสัญญาพื้นฐานว่าด้วยหลักการและสิทธิขั้นพื้นฐานในการทำงานในปี พ.ศ. 2565

8.2 เครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน

เครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน (ASEAN Occupational Safety and Health Network หรือ ASEAN-OSHNET) ได้มีการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2542 โดยกลุ่มประเทศในอาเซียน ทั้ง 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหน่วยงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศสมาชิก มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง มีการพัฒนาและสร้างเอกภาพของมาตรฐาน และแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน อันเป็นการยกระดับศักยภาพและภาพลักษณ์การดำเนินงานของแต่ละประเทศและของภูมิภาคโดยรวม

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีบทบาทสำคัญและปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเลขานุการเครือข่ายของเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน (ASEAN-OSHNET) โดยมีวาระ 3 ปี ระหว่างปี 2563 - 2566 หรือนับตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการบริหารเครือข่ายฯ ครั้งที่ 21 จัดขึ้น ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นต้นมา ประเทศไทยได้มีบทบาทสำคัญในฐานะฝ่ายเลขานุการเครือข่ายฯ ในการอำนวยความสะดวก สนับสนุน ให้คำปรึกษาและเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการกิจกรรม และเข้าร่วมประชุมภายใต้แผนปฏิบัติการของเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน พ.ศ. 2563 - 2568 รวมถึงการประสานความร่วมมือกับสำนักเลขาธิการอาเซียน ประเทศสมาชิก และหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ

คณะกรรมการบริหารเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของอาเซียน (ASEAN-OSHNET Coordinating Board) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากประเทศสมาชิก จะมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกปี กำหนดให้แต่ละประเทศหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดประชุม ซึ่งการดำเนินงานของเครือข่ายฯ ได้มีการแบ่งให้ประเทศสมาชิกเป็นแกนหลักในด้านต่างๆ โดยประเทศไทยเป็นแกนหลักด้านสารสนเทศ

ทั้งนี้ การประชุมคณะกรรมการบริหารเครือข่ายฯ ครั้งที่ 23 จัดขึ้นพร้อมด้วยการประชุมวิชาการของเครือข่ายฯ ครั้งที่ 9 และการจัดมอบรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านความปลอดภัยฯ ของอาเซียนครั้งที่ 4 ในปี พ.ศ. 2565 ผ่านระบบวิดีโอทัศนทางไกล โดยสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ระหว่างวันที่ 29 - 30 กันยายน 2565

8.3 การดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการไทย - สิงคโปร์ (CSEP)

รัฐบาลไทย ได้มีความร่วมมือกับรัฐบาลสิงคโปร์ ภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการไทย - สิงคโปร์ (Civil Service Exchange Programme : CSEP) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยมีกระทรวงการต่างประเทศเป็นแกนหลักในการประสานความร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย 13 สาขา จำแนกตามกลุ่มกระทรวงต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ โดยในสาขาแรงงาน เป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงแรงงานของไทย กับกระทรวงกำลังแรงงาน (Ministry of Manpower) ของสิงคโปร์ ซึ่งมีการจัดประชุมความร่วมมือกับรัฐบาลสิงคโปร์ ภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการไทย - สิงคโปร์ มาอย่างต่อเนื่อง สำหรับโครงการความร่วมมือฯ ในครั้งที่ 14 นี้ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้กองความปลอดภัยแรงงาน ได้เสนอโครงการ จำนวน 2 โครงการ คือ โครงการพัฒนาระบบการฝึกอบรมพนักงานตรวจความปลอดภัยเสมือนจริง (Virtual Training on OSH Inspection) และโครงการระบบตรวจความปลอดภัยในการทำงานทางไกล (Remote OSH Inspections) ในปี พ.ศ. 2565

8.4 ข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการกับ KOSHA สาธารณรัฐเกาหลี

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้จัดทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย (Arrangement for Technical Cooperation in Occupational Safety and Health) กับองค์การความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (Korea Occupational Safety and Health Agency; KOSHA) โดยมีการลงนามในข้อตกลงความร่วมมือฯ ตั้งแต่ปี 2556 และได้มีการจัดพิธีลงนามในข้อตกลงฯ ดังกล่าวมาแล้ว ๓ ฉบับ ดังนี้

- ฉบับที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมเซ็นจูรี่พาร์ค กรุงเทพฯ
- ฉบับที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๙ ณ สำนักงานใหญ่ KOSHA เมืองอุสซาน
สาธารณรัฐเกาหลี
- ฉบับที่ ๓ เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ผ่านทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ

ข้อตกลงความร่วมมือฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการ องค์ความรู้ รวมถึงนโยบายที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างขีดความสามารถของการพัฒนา ความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ซึ่งการดำเนินงานภายใต้กรอบข้อตกลงความร่วมมือฯ ที่ผ่านมา ทั้งสองฝ่ายได้มีการประสานงานระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรภาครัฐของไทย โดย KOSHA ได้จัดสรร ทุนฝึกอบรมเชิงเทคนิคด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ณ สาธารณรัฐเกาหลี ให้แก่บุคลากร ฝายไทยเป็นประจำทุกปี และส่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ KOSHA ยังเป็นหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานเครือข่ายความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ของอาเซียน (ASEAN Occupational Safety and Health Network; ASEAN-OSHNET) โดยได้ส่ง ผู้แทนเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารเครือข่ายฯ เป็นประจำ เพื่อสร้างเครือข่ายและกระชับ ความสัมพันธ์ในการพัฒนาทางด้านความปลอดภัยฯ ของประเทศและของภูมิภาค ให้มีความเข้มแข็ง ยิ่งขึ้น

9. คณะผู้จัดทำ

ผู้จัดทำฉบับแก้ไขและปรับปรุง (ครั้งที่ 1)

กลุ่มงานพัฒนาองค์ความรู้และสารสนเทศความปลอดภัยในการทำงาน
กองความปลอดภัยแรงงาน

ผู้เรียบเรียงคำแปลฉบับแก้ไขและปรับปรุง (ครั้งที่ 1)

นางสาวศรียาภา บุปผา
นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ
กลุ่มงานพัฒนาองค์ความรู้และสารสนเทศความปลอดภัยในการทำงาน
กองความปลอดภัยแรงงาน

บรรณาธิการ (ผู้จัดทำ ฉบับที่ 1)

ดร. วิสันติ เลหาอุดมโชค
นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ
งานวิชาการและความร่วมมือระหว่างประเทศ
กลุ่มงานยุทธศาสตร์ความปลอดภัยในการทำงาน กองความปลอดภัยแรงงาน

ที่ปรึกษา

นางโสภา เกียรตินิรชา	อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน
นางสาวสุวดี ทวีสุข	ผู้อำนวยการกองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน

ติดต่อข้อมูลเพิ่มเติม:

กองความปลอดภัยแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน
เลขที่ 18 ถนนบรมราชชนนี แขวงจิมพลี
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
โทรศัพท์: +66 2448 9128
e-mail: osh.bureau@labour.mail.go.th
Website: <https://osh.labour.go.th>

สถานการณ์การดำเนินงาน ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2565

  กองความปลอดภัยแรงงาน <https://osh.labour.go.th> โทร. 0 2448 9128-39

จัดทำโดย
กลุ่มงานพัฒนาองค์ความรู้และสารสนเทศความปลอดภัยในการทำงาน
กองความปลอดภัยแรงงาน
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กองความปลอดภัยแรงงาน

<https://osh.labour.go.th>

โทร. 0 2448 9128-39